

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

RIB nummer 2021 70
collegevergadering d.d. 12 oktober 2021
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder S. Peeters

ons kenmerk 1759245
team RGBORU
steller DJW Nijskens
doorkiesnummer +31773596800
e-mail d.nijskens@venlo.nl
datum 1 oktober 2021
bijlage(n)
datum verzonden

Onderwerp

14 OKT. 2021

Afval - beschrijving situatie 2021

Kennisnemen van

De beschrijving situatie 2021. Hierin is weergegeven de feitelijke situatie met betrekking tot huishoudelijk afval, bijplaatsingen en zwerfafval op dit moment en zijn relevante aandachtspunten voor de nabije toekomst benoemd. Ook informeren we u middels deze raadsinformatiebrief over de opvolging van de motie 'krachtige vuist'.

Aanleiding

Naar aanleiding van het debat afval is op 10 februari 2021 toegezegd dat uw raad in mei 2021 een raadsinformatiebrief over de huidige gemeentelijke inspanningen met betrekking tot het product afval zou ontvangen. De termijn is door omstandigheden helaas niet gehaald. Excuses daarvoor.

Afvalbeleid is sterk in ontwikkeling. Dat geldt zowel voor de afvalinzameling (inclusief zwerfafval) waar wij als gemeente voor verantwoordelijk zijn als voor de afvalverwerking waar wij samen met de andere 29 Limburgse gemeenten (Afvalsamenwerking Limburg, ASL) beleid ontwikkelen en in gezamenlijkheid de noodzakelijke grote aanbestedingen voor de verwerking van GFT, PMD en huishoudelijk restafval voorbereiden. Over dit laatste bent u geïnformeerd door middel van raadsinformatiebrief 92 (17 september 2020).

Kernboodschap

Huishoudelijk afval

Inleiding

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen (art 10.21 van de Wet milieubeheer). Bewoners moeten 8 soorten afvalstoffen gescheiden in kunnen leveren. Op milieustations¹ geldt verder als uitgangspunt dat minimaal 18 deelstromen (grof) huishoudelijk afval gescheiden moeten worden gehouden (Beleidskader LAP 3). De wettelijke verplichtingen voor een gemeente om zorg te dragen voor gescheiden inzameling van bepaalde afvalstromen zijn in onderstaande tabel samengevat.

afvalstof (van huishoudens)	gescheiden inzameling door / namens gemeente
bioafval	verplicht maar uitzonderingen mogelijk wanneer gescheiden inzameling technisch niet mogelijk is of buitensporig duur zou zijn (gronden c en d van art. 10 Kra)
metaal kunststof glas	verplicht, maar uitzonderingen mogelijk als dat geen nadelige gevolgen heeft voor omvang en kwaliteit van recycling of hergebruik (grond a van art. 10 Kra)
papier textiel gevaarlijke afvalstoffen afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	verplicht – geen uitzonderingen mogelijk
overige afvalstoffen	niet verplicht

De gemeente Venlo is lid van de vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL). ASL wordt bestuurd door 7 bestuurders van verschillende gemeenten. Vanuit Venlo zit wethouder M. Pollux in het bestuur, waarbij ze de functie van penningmeester bekleedt.

De ASL coördineert voor 30 gemeenten in Limburg de langjarige contracten voor de opslag, overslag, sortering, vermarkting en verwerking van de drie grote huishoudelijke afvalstromen:

- huishoudelijk restafval (HRA)
- groente-, fruit- en tuinafval (GFT)
- verpakkingsafval: plastic en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD).

ASL is momenteel bezig met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbestedingen van deze afvalstromen. De contracten van HRA en GFT lopen af in 2024. Het contract voor de verwerking van PMD loopt af in 2021. De verantwoordelijkheid voor het verwerken van het PMD-verpakkingsafval zal vanaf dan bij de producenten komen te liggen.

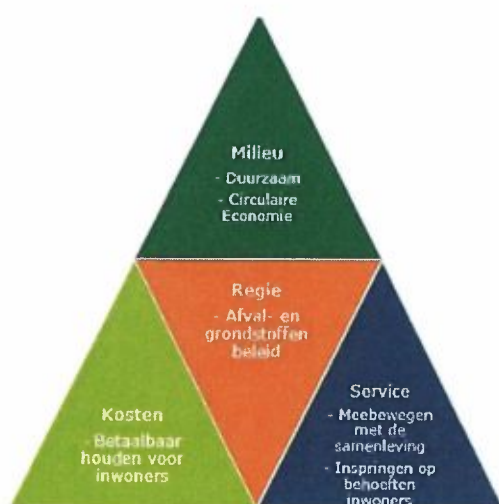
Aangezien de ASL zich bezighoudt met de verwerkingscontracten (opslag, overslag, sorteren, vermarkten en verwerken van de voornoemde huishoudelijke afvalstromen) en niet met de inzameling daarvan zullen bewoners fysiek niks merken van veranderingen door deze nieuwe aanbestedingen.

¹ Onder een **milieustation** verstaan we in de gemeente Venlo de locatie op de James Cookweg 8c in Blerick waar bewoners hun huishoudelijk grofvuil en afval (soms tegen betaling) gescheiden kunnen inleveren. Soms wordt het milieustation ook wel milieupark, milieustraat of afvalbrengstation genoemd.

De afvaldriehoek

Middels haar 'afval'beleid heeft de gemeente direct invloed op de omgang met grondstoffen. De wijze waarop inzameling en afvalscheiding is georganiseerd heeft invloed op de samenstelling van de afvalstromen en daarmee de mogelijkheden voor recycling en circulair gebruik. Ook heeft het invloed op de zwerfafval/dumpingen, het energieverbruik/CO₂-productie (bv. inzamelrondes), veiligheid (bv. hoeveelheid vrachtauto's in de straten), het straatbeeld, de tevredenheid van de bewoners over de geleverde service en de kosten.

Samengevat moet de gemeente bij de inzameling van huishoudelijk afval drie zaken in de gaten houden: de milieueffecten, de service aan de bewoners en de kosten.

Milieu

Tot op heden ligt de nadruk bij gemeenten op het zorgen voor efficiënte gescheiden inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Binnen Venlo was het MateriaalBeleidsPlan 2015-2020² erop gericht om te voldoen aan de landelijke VANG-doelstelling³ tegen zo laag mogelijke kosten. In afwachting van het nieuw op te stellen afvalbeleid is dat nog steeds het belangrijkste doel. Venlo heeft deze doelstelling (net als veel andere gemeenten) voor 2020 niet gehaald. Voor de oorspronkelijk geplande omgekeerde afvalinzameling⁴ zijn verschillende proeven uitgevoerd, maar de invoering is

² Vastgesteld 25-2-2015

³ In het regeerakkoord van Kabinet Rutte 2 is het streven naar een circulaire economie opgenomen. Het domein 'afval' is uitgewerkt in acht operationele doelstellingen met acties. Een van de doelen uit het VANG-Programma en het Rijksbrede programma voor de Circulaire Economie is het halveren van de hoeveelheid Nederlands afval die wordt verbrand en gestort van ongeveer 10 Mton naar 5 Mton (in 2022). Publieke partijen (Rijk, VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en NVRD) hebben de acties waarin gemeenten zijn genoemd uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma VANG Huishoudelijk Afval 2015-2025. De ambitie van het Uitvoeringsprogramma VANG-Huishoudelijk Afval was om in 2020 te komen tot 75% afvalscheiding, met een verdere doorgroei naar een maximaal percentage scheiding in 2025'. Deze ambitie is vervolgens geconcretiseerd in een hoeveelheid huishoudelijk restafval (fijn én grof huishoudelijk restafval samen) van maximaal 100 kilogram per inwoner per jaar. In het Publiek Kader is ook een 'wensbeeld' benoemd: maximaal 30 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2025.

⁴ Bij omgekeerd inzamelen wordt afvalscheiding gestimuleerd door middel van serviceprikkels voor inwoners. Het wordt de inwoners gemakkelijk gemaakt om recyclebare stromen te scheiden, bijvoorbeeld door ze op te halen aan huis. Voor de ongewenste restafvalstroom moet de inwoner meer moeite doen. Inwoners brengen hun restafval zelf naar een (ondergrondse)

niet doorgezet⁵ vooral vanwege mogelijke ongewenste ontwikkelingen zoals het erger vervuilen van grondstofstromen en een toename van bijplaatsingen.

Gedurende de laatste drie jaar produceerde de gemiddelde Venlonaar respectievelijk 147, 149 en 160 kg restafval per jaar. In totaal was dat in de gemeente Venlo dus rond de 15.000 ton/jaar. Dit betreft alleen de restafvalstroom die door de inzamelaar periodiek wordt opgehaald. Venlo scoort hiermee gemiddeld in vergelijking met andere gemeenten. Grotere gemeenten hebben vaak meer restafval, kleinere gemeenten hebben meestal minder restafval. Dit hangt vaak ook samen met de hoeveelheid hoogbouw in de gemeente.

De gemeente Venlo streeft naar bronscheiding waar het kan. Door middel van bronscheiding voorkomt Venlo dat vele tonnen schoon afval in het restafval terechtkomen (zie onderstaande tabel). Het meeste schone afval bestaat uit GFT (groene container), papier (inzameling aan huis), glas (glasbakken) en PMD (duocontainer en ondergrondse containers). Omdat er in de ondergrondse PMD-containers vaak ook restafval wordt gegooid wordt dit PMD-afval door Renewi met een kraan grof voorgescheiden op het overslagstation Venlo. Door deze voorscheiding wordt voorkomen dat het PMD als duurder restafval wordt afgevoerd.

Tabel: Tonnen materiaal/per jaar gescheiden aan de bron én niet gescheiden in restafval.

Materiaal	Bronscheiding (ton/jr)	Gewichts-% in restafval laagbouw*	Gewichts-% in restafval hoogbouw*	Gewichts-% in restafval gemiddeld	Ton/jaar in restafval
GFT	11.936	27,9	35,4	30,2	4534
PMD	1400	12,1	11,9	12,0	1806
Papier	4500	7,3	8,3	7,6	1142
Luiers	100	9,6	2,6	7,4	1115
Textiel	317	5,7	4,1	5,2	781
Glas	2400	4,2	4,9	1,5	228

*Gegevens: Eureco 2020)

Het restafval bestaat voor een groot deel uit GFT, PMD, papier, luiers, textiel en glas. Het restafval wordt verbrand. Wel worden Plastic en de Drankverpakkingen sinds 2019 door nascheiding uit het restafval gehaald. Dit op deze manier nagescheiden PMD is vaak aangekoekt door etensresten en dergelijke. Het restafval van de gemeente Venlo gaat gezamenlijk met het restafval van andere gemeenten over een nascheidingsinstallatie⁶. Dat houdt in dat het niet mogelijk is om per individuele gemeente de hoeveelheden nagescheiden kunststoffen en drankkartons te meten. Op basis van een berekening wordt ingeschat dat aanvullend aan bronscheiding nog ongeveer 500 ton Venloos PD na nascheiding wordt aangeboden aan de markt als recyclelaaf⁷. De vergoeding die Venlo ontvangt voor het nascheiden van het PMD wordt volledig afgedragen aan Attero om het

verzamelcontainer, die op loopafstand aanwezig is. Door het gemak op recyclebare stromen houden de meeste inwoners weinig restafval over en hoeft slechts een kleine hoeveelheid restafval weggebracht te worden.

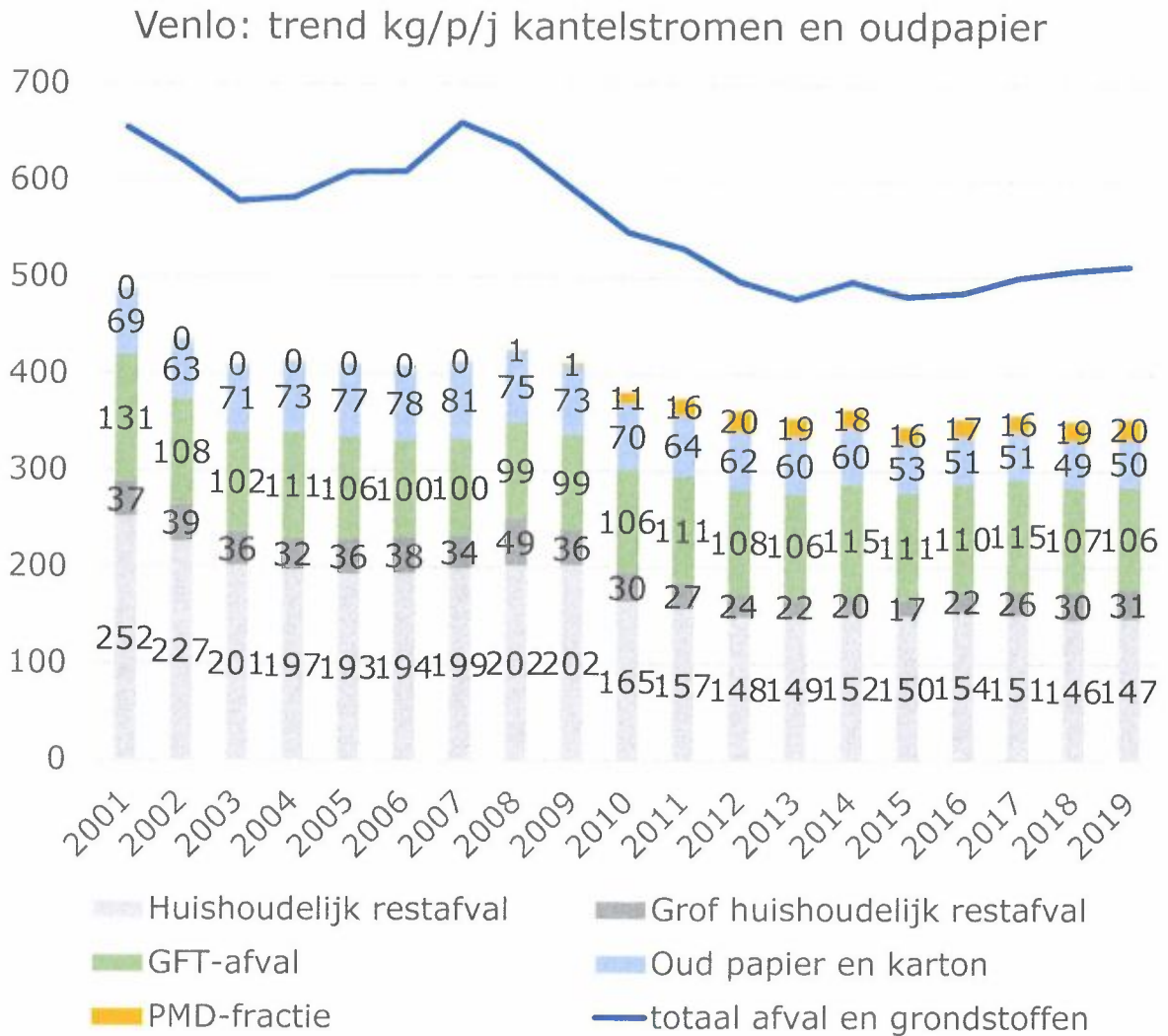
⁵ In 2019 is door college en raad (begroting 2020) besloten dat het krediet van de omgekeerde afvalinzameling niet meer benut zal worden. Bij de jaarrekening 2019 is het krediet omgekeerde afvalinzameling daarom komen te vervallen.

⁶ Bij nascheiding wordt al het afval in één container ingezameld, namelijk bij het restafval. Dit afval wordt vervolgens in een fabriek door een installatie in verschillende fracties gescheiden.

⁷ Gerecycled plastic

nascheiden te betalen. Nascheiding leidt op deze manier tot een milieuvoordeel en tot minder restafval en dus minder kosten. Metaal wordt pas na verbranding uit het restafval gehaald en telt niet mee als nagescheiden PMD.

Ook via het milieustation wordt afval gescheiden of ongescheiden aangeboden. In 2020 werd er in totaal ongeveer 15.500 ton gescheiden materiaal en ongeveer 3000 ton ongescheiden (grof) restafval aangeboden op het milieustation.

8

Bij duurzaamheid is het niet alleen van belang dat er zoveel mogelijk grondstoffen apart worden ingezameld, maar ook dat deze grondstoffen van voldoende kwaliteit zijn ten behoeve van recycling. Landelijk is bekend dat verschillende grondstofstromen steeds meer vervuurd raken terwijl de eisen van verwerkers vaak juist strenger worden. Ook lokaal vragen inzamelaars regelmatig aandacht voor de vervuiling. Het betreft vooral de volgende grondstofstromen: GFT, PMD, papier, textiel en luiers.

⁸ Kantelstromen – Dit zijn de 'afval'stromen gft, pmd en restafval.

Service

Het tweede onderdeel van de afvaldriehoek betreft de service voor inwoners. De gelegenheid (gemak / duidelijkheid) waarmee men zich van het huishoudelijk afval kan ontdoen bepaalt het gevoel van tevredenheid van inwoners en heeft effect op de scheiding van afvalstromen. Uitgangspunt is om inwoners goede gelegenheid te bieden om hun afval aan te bieden waarbij bronscheiding zoveel mogelijk wordt gestimuleerd als dit leidt tot hoogwaardiger verwerking. Om de hoeveelheid (rest)afval beperkt te houden biedt de gemeente Venlo allerlei vormen van service. Sommige afvalstromen worden aan huis opgehaald (vooral als ze zwaar of volumineus zijn), bij andere afvalstromen wordt verwacht dat bewoners ze wegbrengen naar een wijkmilieuparkje of het milieustation. En dan zijn er ook nog afvalstromen die zowel aan huis worden ingezameld (soms tegen betaling) als kunnen worden weggebracht. Kosten/opbrengsten, praktische haalbaarheid en gewoonten (bv. wegbrengen glas en ophalen papier door verenigingen) hebben ook een rol gespeeld bij het ontstaan van de huidige inzamelstructuur.

De belangrijkste mogelijkheden voor bewoners om hun afval / grondstoffen aan te bieden zijn:

Service voor alle inwoners:

- Wijkmilieuparkjes. Dit zijn locaties in de wijk met één of meer containers voor glas, textiel, elektrische apparaten, frituurvet- en olie. De meeste containers staan in de buurt van een supermarkt. Glas- en textielcontainers zijn ruimer verspreid. Overzichtskaart: <https://kaarten.venlo.nl/ondergrondse-afvalcontainers>
- Luierscontainers. Deze staan bij diverse kinderdagverblijven, kindcentra en peuterspeelzalen.
- Inzameling papier aan huis (1 x per maand)
- Inzameling textiel aan huis (1 x per kwartaal)
- Grof tuinafval (gepland in voor- en najaar)
- Grof huishoudelijk afval (op afroep aan huis)
- Milieustation
- Kringloopwinkels

Service alléén voor bewoners laagbouw:

- Duocontainer (Rest 140 liter / PMD 140 liter) – 26 x per jaar ingezameld
- GFT-container – Winter-maandelijks, zomer-wekelijks, lente/herfst-1 x per 2 weken.

Service alléén voor bewoners hoogbouw:

- Ondergrondse restafvalcontainer (met pasje)
- Ondergrondse PMD-container (met pasje)

Overige services:

Naast de voorzieningen om afval aan te bieden besteedt de gemeente Venlo ook nog op andere manieren aandacht aan afval:

- Beheer / onderhoud boven- en ondergrondse containers
- Plaatsen afvalbakken
- Opruimen bijplaatsingen / dumpingen
- (Faciliteren) opruimen zwerfafval
- Bedrijfscontracten (incidenteel)
- Communicatie (telefonisch, website, op container, social media, Venlo online, etc.).
- Handhaving.

Raadsinformatiebrief

De inzamelmethoden binnen de gemeente Venlo staan hieronder beschreven:

Huishoudelijk afval Venlo

Inzamelgegevens / -methoden voor de belangrijkste afvalsoorten

Onderwerp	Huishoudelijk afval		Ophalen		Wegbrenge
	2019 ⁹		Laagbouw	Hoogbouw	Brengvoorzienir
Afvalsoort	kg/pp/pj	Ton/Venlo/jaar	Inzamelfrequentie/jaar		Aantal
Totaal huishoudelijk afval	510,9	52011			
Huishoudelijk restafval*	147	14965	26	0	
Grof huishoudelijk restafval	30,5	3105	Afroep	Afroep	Milieustation
GFT	106,1	10801	26	0	
Oud papier en karton	50,4	5131	12	12	Milieustation
Textiel	8,5	865	4	4	
Glas (verpakkingen)	21,3	2168	0	0	
PMD	20,1	2046	26	0	
Luiers	2,5	255	0	0	
Frituurvet en -olie	0,3	31	0	0	
Klein chemisch Afval (KCA)	1,2	122	0	0	Milieustation
Grof tuinafval	15,6	1588	Voor- /najaar*	0	Milieustation
Bruikbaar huisraad	10,4	1059	Afroep	Afroep	Kringloop
Schoon puin	40,5	4123	0	0	Milieustation
Houtafval (A- en B-hout)	28,6	2912	0	0	Milieustation
Houtafval (C-hout)	2,8	285	0	0	Milieustation
Metalen	3,6	366	0	0	Milieustation
Schone grond	8,6	875	0	0	Milieustation

Aantal brengvoorzieningen

Aantal inwoners 31-12-2019

101802

Aantal huishoudens 31-12-2019

47689

32905

14784

69%

31%

Bron: CBS (deels)

*Gepland

Waardering bewoners:

Met uitzondering van een enquête over de veranderde inzameling van GFT vanaf 2020 zijn er geen recente onderzoeken (bv. stadspeiling, enquêtes) naar de waarderingen van de huishoudelijke afvalinzameling in de gemeente Venlo.

⁹ Voor de CBS-gegevens is 2019 het meest recente jaar.

Aandachtspunt:

Op dit moment is er geen producent meer van vuilniswagens voor duocontainers¹⁰. Omdat de huidige vuilniswagens afgeschreven zijn kunnen er steeds meer problemen ontstaan bij de inzameling van restafval en PMD. Daarom dient de gemeente Venlo over te stappen op een nieuw inzamelsysteem. Aanpassing van dit inzamelsysteem zal een onderdeel worden van het nieuw op te stellen afvalbeleid.

Kosten en baten

Onder huishoudelijk afval vallen een groot aantal soorten afval die moeten worden ingezameld en verwerkt door diverse partijen. In onderstaande tabel staan de begrote kosten voor 2021 per subrekening.

Subrekening	Begroting
Salarissen en sociale lasten	789.986
Kapitaallasten	20.793
Brengen glas	65.000
Brengen luiers	25.000
Brengen milieustation	1.172.330
Brengen vetten en oliën	5.678
Composteren GFT	433.399
Containermanagement automatiseren	339.048
Containermanagement onderhoud	482.906
Halen GFT	678.000
Halen grof huisvuil	800.000
Halen papier/karton	600.000
Halen restafval	1.272.896
Hergebruik elektrische apparaten	10.112
Hergebruik KCA	35.144
Hergebruik plastic	624.000
Informereren	60.918
James Cookweg 8c milieustation	16.796
Kringloop	77.801
Milieustation	110.691
Opleggen	170.700
Reinigen wegen doorbelasting	556.235
Restafval	360.903
Venlo Schoon	186.818
Verbranden restafval	1.466.000
	10.361.154

¹⁰ De gemeente was bij de start van de aanbesteding al op de hoogte dat vuilniswagens voor duocontainers niet meer gemaakt en geleverd konden worden.

Per soort afval is er sprake van verschillende kosten en opbrengsten. Een aantal belangrijke kosten en opbrengsten staan hier onder benoemd.

Kosten / opbrengsten per afvalsoort

	Kosten / ton	Opbrengsten / ton
Rest	€98,62 (verwerking Attero)	NVT
GFT	€38,66 (verwerking Attero)	NVT
PMD (bronscheiding)	€132,72 (verwerken) €182,54 (vermarkten)	€656,00 (plastic) €398,00 (drinkpakken)
PMD (nascheiding uit rest)	-€98,62 (korting op Rest)	NVT
Papier	€70,12 + verenigingen	Variabel (april €165,-)
Luiers	€105,50	NVT
Textiel	NVT	NVT

Alle kosten voor het onderdeel afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing én de opbrengsten uit afvalstromen en milieustraat.

Afvalstoffenheffing dient ter financiering van de kosten voor beheer en verwerking van afval. De afvalstoffenheffing maakt net als de OZB en de rioolheffing onderdeel uit van de woonlastendruk. De gemeente Venlo maakt onderscheid in de heffing tussen éénpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Voor de afvalstoffenheffing geldt 100% kostendekkendheid. Dit betekent dat de begrote kosten voor afval volledig gedekt worden door de begrote baten.

Op basis van de begroting 2021 worden de inkomsten uit de afvalstoffenheffing op € 10,6 miljoen geraamd. De begrote kosten voor afvalverwerking zijn in 2021 verder gestegen ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt door kostenstijgingen voor het inzamelen van met name voor Groente- Fruit- en Tuinafval (GFT) en voor verwerken Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD). Maar ook de ouder wordende ondergrondse afvalcontainers kosten steeds meer onderhoud. De verwachte extra opbrengsten voor PMD kunnen de lagere opbrengsten van oud papier niet volledig compenseren, waardoor ook het totaal van de overige inkomsten afneemt ten opzichte van 2020. De tarieven stijgen met 9% t.o.v. 2020 en komen daarmee op € 164,53 voor een éénpersoonshuishouden en € 274,21 voor een meerpersoons huishouden.

Kostendekkendheid

bedragen x € 1000

Heffing	Lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Overige inkomsten	Heffing	Totale baten	Kostendek-kendheid
Afvalstoffenheffing	10.361	728	1.641	12.730	2.118	10.612	12.730	100%

Venlo kent geen diftar-systeem (= gedifferentieerde tarieven). Kenmerkend voor het diftarsysteem is een financiële prikkel die burgers stimuleert om afval gescheiden aan te bieden.

Naast de afvalstoffenheffing brengt de gemeente voor speciale services een bedrag in rekening:

- Milieustation - <https://www.venlo.nl/afvalsoorten> ;
- Ophalen grof huishoudelijk afval – 25 euro/m3;
- Ophalen grof tuinafval – 15 euro/m3. Deze service was gepland vanaf 2021, maar door problemen met de website wordt dit 2022.

Het doel van de verschillende tarieven voor de speciale services is om het goed scheiden van afvalstromen te bevorderen en het zelf aanleveren van afval zoveel mogelijk te stimuleren. De in rekening gebrachte bedragen voor deze speciale services zijn niet kostendekkend. Het milieustation wordt voor ongeveer 75% betaald uit de inkomsten van de afvalstoffenheffing en voor 25% uit de inkomsten uit de poorttarieven. Door niet te hoge bedragen te vragen wil de gemeente dumpingen / bijplaatsingen voorkomen.

Aandachtspunten:

Wat betreft de kosten zijn er een aantal belangrijke ontwikkelingen/zaken waar de gemeente Venlo rekening mee dient te houden omdat ze onder andere kunnen zorgen voor verhoging van de kosten:

1. Per 1-1-2019 kent China een importverbod op de invoer van 24 soorten afval, waaronder plastic. Dit heeft geleid tot lagere grondstofprijzen waardoor afvalscheiding voorlopig minder rendabel is.
2. Het kabinet wil een verschuiving van verbranding naar recycling stimuleren en heeft daarom geleidelijk de verbrandingsbelasting verhoogd (2021: 33,15 euro /ton).
3. Er komt een belasting op CO₂-uitstoot (onder andere voor afvalverbranders). Bij de invoering in 2021 ligt het tarief op 30 euro per ton uitgestoten broeikasgas. De heffing neemt de komende jaren toe om bedrijven te stimuleren efficiënter te gaan produceren of afval te verwerken. De kosten lopen naar verwachting geleidelijk op tot 125 euro per ton in 2030. (Bron: <https://www.vastelastenbond.nl/blog/afvalstoffenheffing-2021-stijgt-in-meeste-woonplaatsen-diftar-of-vast-tarief/>)
4. In Europa / Nederland wordt meer werk gemaakt van circulariteit / afvalpreventie. Denk aan de invoering van statiegeld op flesjes en blikjes en het verminderen van de hoeveelheid (verpakkings)plastic.
5. Het huidige contract over de sortering van het brongescheiden PMD eindigt op 31-12-2021 en wordt niet verlengd. De regie over de verwerking van PMD wordt overgedragen aan het Afvalfonds. De gemeente Venlo zal alleen verantwoordelijk zijn voor de PMD inzameling.
6. Het GFT contract met Attero loopt eind 2023 af. De huidige contractprijs voor het verwerken van GFT ligt ver onder de huidige marktprijzen. De verwachting is dat de kosten voor het verwerken van GFT in 2024 zeer sterk zullen stijgen tot bijna verdubbelen.
7. Gedurende de coronatijd wordt meer afval geproduceerd. Dit leidt tot hogere kosten.
8. Lokaal zijn de vervangingen van de ondergrondse containers nog niet geregeld.
9. We houden rekening met een stijging van de huurprijs voor de ondergrond van het milieustation. De onderhandelingen hierover lopen op dit moment.

Bijplaatsingen en dumpingen¹¹

De gemeente Venlo heeft zo'n 660 ondergrondse containers voor restafval of PMD en nog een kleine 150 containers voor glas, textiel en frituurvet/elektrische apparaten. Een 40 tal locaties zijn benoemd als hotspot, waarbij de mate van overlast nog flink kan variëren. De grootste problemen doen zich voor bij naar schatting 20 plekken. Hier wordt frequent (vaak meerdere keren per week) afval bijgeplaatst. Daarbij is vaak sprake van kamerbewoning

¹¹ Bijplaatsing: het neerzetten van afval bij een ondergrondse container. Dumping: het onrechtmatig storten / achterlaten van (een grote hoeveelheid) afval, vaak in bosjes of bermen. Sommige bijplaatsingen kunnen ook als een dumping worden aangemerkt. Dump verwijst naar een situatie waar het achterlaten van het afval bewust en doelgericht gebeurt. Bijplaatsingen ontstaan regelmatig ook zonder vooropgezet plan, bijvoorbeeld bij problemen met de container (vol, defect of verklemming), door problemen met een pasje of door te weinig kennis bij degene die het afval bijplaatst.

(studenten / arbeidsmigranten) in de omgeving. Deze mensen wonen vaak korte tijd op een locatie, hebben geen/weinig kennis van het gewenste gedrag en/of beschikken regelmatig niet over een pasje voor een ondergrondse container.

Naast bijplaatsingen bij ondergrondse containers zijn er ook plekken in het buitengebied waar regelmatig afval wordt gedumpt. Het gaat daarbij om zo'n 25 locaties/gebieden.

Bijplaatsingen en dump van afval zal nooit helemaal voorkomen kunnen worden. De gemeente Venlo probeert (overlast door) bijplaatsingen (en dumpingen) wel tegen te gaan.

In Venlo zijn de belangrijkste maatregelen om bijplaatsingen en dumpingen tegen te gaan:

- Tijdig legen van de ondergrondse containers. Om te voorkomen dat bewoners bij volle containers staan zijn in alle ondergrondse containers vulgraadpennen aangebracht. Hiermee wordt de vulgraad van de container continu gemeten en deze kan online worden uitgelezen. Bij een vulgraad van 80% plant Renewi een ledigingsronde in. Bij locaties waar uit ervaring blijkt dat in het weekend problemen kunnen ontstaan wordt op vrijdag ook al beneden 80% gelegegd.
- Snel oplossen van storingen. Storingen worden zo snel mogelijk doorgegeven aan Bammens. Als een storing niet direct opgelost kan worden dan wordt een container indien mogelijk tijdelijk open gezet zodat bewoners toch hun afval aan kunnen bieden.
- Het verstrekken van pasjes. De gemeente verstrekt per adres één pasje. Nieuwe bewoners krijgen hun pasje gratis. Bij verlies of schade aan een pasje kunnen bewoners voor 10 euro een nieuwe pas bestellen. Bij panden met kamerbewoning (studenten / arbeidsmigranten) kunnen eigenaren meerdere pasjes voor hetzelfde adres ontvangen.
- Onderzocht wordt of het open zetten van sommige ondergrondse containers zinvol is om maatwerk te leveren bij de aanpak van bijplaatsingen.
- Grof afval kan tegen betaling aan huis worden opgehaald.
- Grof tuinafval kan in de nabije toekomst tegen betaling aan huis worden opgehaald. De invoering van deze service is uitgesteld in verband met websiteproblemen.
- Communicatie naar bewoners en gebruikers van containers. Het gaat daarbij om algemene communicatie, communicatie op containers of bijvoorbeeld infobladen voor arbeidsmigranten / buitenlandse studenten in verschillende talen.
- Inzet afvalcoach (pilot).
- Aanleg containertuintjes. In het centrum van Venlo zijn er enkele aangelegd met als doel om dit gebied te vergroenen. Ze hebben dus niet als doel om bijplaatsingen tegen te gaan, maar mogelijk dragen ze hier wel enigszins aan bij.

Als er toch afval wordt bijgeplaatst dan wordt dit opgeruimd. Bij hotspots gebeurt dit op maandag, woensdag en vrijdag (vuilniszakken / grof vuil).

Tot slot is er ook de mogelijkheid om te handhaven. Door andere prioriteiten is er in de praktijk slechts zeer beperkt tijd beschikbaar voor structurele handhaving op het gebied van bijplaatsingen/dumping.

Zwerfafval

De gemeente Venlo wil zwerfafval voorkomen en tegengaan. De informatie hierover staat beschreven in RIB 122 (uit 2020).

In 2021 is gestart met een tweemaandelijks monitoring van zwerfafval op 24 locaties verspreid over de gemeente. Op basis van de eerste rondes (januari t/m juni 2021) kan de volgende top 5 worden gemaakt van % zwerfafval in Venlo (op basis van aantallen):

1. snoep- en chipsverpakkingen 25%
2. blikjes 20%,
3. fastfood 8,5%
4. flessen 7% (waarvan 73% plastic en 27% glas)
5. rookartikelen 5,5 % (peuken niet meegerekend)

Daarna volgen mondkapjes, drinkbekers, (brood)zakken, drugsgelateerd afval en drinkzakjes/drinkpakjes.

De belangrijkste recente / aankomende maatregelen om zwerfafval in Venlo tegen te gaan zijn:

- Rayon Groen van het team Buitendienst en beheer sportexploitatie verwijdert in de stadsdelen zuid en oost vanaf eind 2020 het zwerfafval in het groen tijdens het reguliere groenonderhoud (onkruidbeheersing, schoffelen, snoeien).
- De aannemers verwijderen in de stadsdelen west en noord vanaf april 2021 1 x per 2 maanden het zwerfafval in het groen.
- De afspraken over het opruimen van zwerfafval in de binnenstad van Venlo op zonen feestdagen zijn aangescherpt.
- In juli 2021 is statiegeld op plastic flesjes ingevoerd. Dit zal niet alleen bijdragen aan mindere zwerfafval op straat, maar ook tot minder plastic flesjes in afvalbakken.
- Inzet afvalcoach (pilot).
- Op dit moment zijn de voorbereidingen voor een nieuw integraal bestek (start april 2022) in volle gang. Onderzocht wordt in hoeverre de aanpak van zwerfafval onderdeel van dit bestek zal worden.
- Verder zijn er plannen voor uitbreiding van het aantal Big Belly afvalbakken.

Ook is er de mogelijkheid om te handhaven. Door andere prioriteiten is er in de praktijk slechts zeer beperkt tijd beschikbaar voor structurele handhaving op het gebied van (zwerf)afval.

Tot slot is belangrijk dat de landelijke Zwerfafvalvergoeding die via het Afvalfonds Verpakkingen aan gemeenten beschikbaar wordt gesteld voor extra zwerfafvalactiviteiten eindigt per 1-1-2023. Indien er op dat moment onvoldoende financiële middelen zijn bestaat het risico dat groepen stoppen met het opruimen van zwerfafval. Voor de gemeente is het afwachten hoe een eventuele nieuwe regeling er vanaf 1-1-2023 uit komt te zien. Afhankelijk van de nieuwe regeling én de gemeentelijke inzet met betrekking tot het opruimen van zwerfafval vanaf april 2022 zal moeten worden bekeken hoe de gemeente vanaf 1-1-2023 verder wil/kan gaan met de opruimgroepen.

Motie 'Krachtige Vuist'

Tot slot informeren we u over de motie 'krachtige vuist'. Op 24 juni 2020 heeft uw raad het college opgeroepen om:

1. Het voortouw te nemen om samen met andere gemeenten (G40) op te trekken richting nationale overheid om meer instrumenten te krijgen om zwerfafval, dumpafval en hondenpoep doeltreffender te bestrijden.
2. De bestaande regelgeving zo aan te passen dat gemeenten zelf boetes kunnen opleggen en de hoogte daarvan zelf kunnen bepalen.
3. Daarbij ook andere landelijke oplossingsrichtingen aan te dragen, zoals de juiste statiegeldbedragen te gaan hanteren op plastic flessen en blikjes.
4. Andere gemeenten te vragen dit verzoek mede te ondersteunen richting het Rijk en de raad halfjaarlijks te informeren over de voortgang van de hiervoor genoemde onderdelen.

Naar aanleiding van artikel 45 vragen (Vragen dumpafval en voortgang van de motie "krachtige vuist") zijn deze vragen op 27 januari 2021 voor de eerste keer beantwoord.

Aanvullend kan het volgende worden gemeld:

- De oproepen 1 en 2 uit de motie zijn voorgelegd aan de G40 (themagroepen 'Fysieke Pijler' en 'Veiligheid'). Dit heeft geen positief resultaat gegeven.
- Na de invoering van statiegeld op plastic flesjes (1 juli 2021) is inmiddels ook duidelijk geworden dat statiegeld op blikjes wordt ingevoerd op 31-12-2022 (oproep 3). Omdat plastic flesjes en blikjes een belangrijk onderdeel zijn van het (opvallende) zwerfafval zal de invoering van het statiegeld waarschijnlijk fors bij gaan dragen aan de vermindering van de hoeveelheid zwerfafval.
- Om bijplaatsingen en zwerfafval tegen te gaan en een goede afvalscheiding te stimuleren is gestart met een pilot waarbij een afvalcoach wordt ingezet. Op plekken waar veel overlast is zal de afvalcoach analyseren wat het probleem is en/of acties uitvoeren. Daarbij kan gedacht worden aan het oplossen van technische problemen, het informeren/stimuleren van bewoners/bedrijven of het faciliteren van mensen (bv. om ervoor te zorgen dat ze een pasje voor een ondergrondse container krijgen).
- Er is een project gestart om de komende tijd meer aandacht aan te kunnen geven aan handhaving op het gebied van bijplaatsingen.

Communicatie

Zie 'vervolgprocedure raad'.

Raadsinformatiebrief

Vervolprocedure raad

In de komende periode wordt er ook voor de gemeente Venlo een nieuw afvalbeleid opgesteld. Hierover vindt op 13 oktober een eerste themabijeenkomst met uw raad plaats, waarin u geïnformeerd wordt over de ontwikkelingen in het afvalbeleid, afvalinzameling en afvalverwerking. Ook wordt u geïnformeerd over het proces en de planning om tot de vaststelling van een nieuw afvalbeleidsplan en de aanbesteding van de afvalverwerking te komen.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

1.	..	..
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..